

Кәсіптік стандарт: «Жалпы хирургия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктің, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған: 1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін; 2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін; 3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін; 4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіңдердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамысы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Жалпы хирургия
5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101043
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
- Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер
 - 86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет
 - 86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі
 - 86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі
 - 86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі
 - Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер
 - 86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет
 - 86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет
 - 86.22 Арнайы дәрігерлік практика
 - 86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Краткое описание профессионального стандарта: Кәсіби стандарт жедел емдеу әдісін талап ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерге Қазақстан Республикасында хирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Жалпы хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 2) Абдоминалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 3) Торакалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 4) Колопроктолог хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 5) Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 6) Онкологиялық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 7) Онкологиялық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 8) Колопроктолог хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 9) Жалпы хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 10) Торакалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 11) Абдоминалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 12) Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 13) Абдоминалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 14) Торакалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 15) Колопроктолог хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 16) Онкологиялық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 17) Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 18) Жалпы хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 19) Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 20) Онкологиялық хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 21) Абдоминалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 22) Колопроктолог хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 23) Жалпы хирург дәрігер - 7 уровень ОРК
- 24) Торакалды хирург дәрігер - 7 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Жалпы хирург дәрігер»:	
Топтың коды:	2217-1
Қызмет атауының коды:	2217-1-002
Кәсіптің атауы:	Жалпы хирург дәрігер
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
подуровень квалификации по ОРК:	7.1
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Резидент дәрігер

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жедел емдеу әдісін қажет ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған хирургиялық көмек көрсету 2. Хирургиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған хирургиялық көмек көрсету	Дағды 1: Хирургиялық патологиясы бар пациенттерде диагностика, емдеу, профилактикалық және оңалту іс- шараларын ұйымдастыру	Машықтар:	
		1. Науқасты басқару тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс- шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал- саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Тәлімгердің қадағалауымен емдеу- диагностикалық рәсімдер мен хирургиялық араласу дағдылары: 1) таңу кезінде іріңді жаралар мен қуыстарды санациялау; 2) трофикалық жараларды жергілікті емдеу;	

- 3) қайталама тігістер салу;
- 4) жараларды микробиологиялық және цитологиялық зерттеу үшін материал алу;
- 5) жұмсақ тіндердің іріңдерін ашу;
- 6) тері астындағы және сіңір панарициясын ашу;
- 7) тырнақ пластинасын алып тастау;
- 8) тампондарды, іш қуысының дренаждарын орнату және жою;
- 9) үстірт орналасқан қатерсіз ісіктерді жою;
- 10) реанимациялық іс-шараларды жүргізу ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жүргізу сыртқы қан кетуді тоқтату. бастапқы жараны емдеу және таңу. қан тобын анықтау;
- 11) аяқ-қолдардың ампутациясы;
- 12) аппендэктомия;
- 13) жарықты кесіп алу, гернеопластика;
- 14) геморроидэктомия;
- 15) новокаиндік блокадалар (паравертебральды, вагосимпатикалық, паранефральды, қабырғааралық және т. б.);
- 16) жараларды бастапқы хирургиялық өңдеу;
- 17) плевра пункциясы және плевра қуысының дренажы;
- 18) ФГДС, биопсия алу;
- 19) сигмоидоскопия;
- 20) травматикалық және операциядан кейінгі жараларды хирургиялық өңдеу;
- 21) қалқанша безінің аурулары кезіндегі операция (субтоталды және жалпы тиреоидэктомия);
- 22) вентралды жарықтардың қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);
- 23) диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);
- 24) іштің қысылған сыртқы жарықтары кезіндегі операциялар;
- 25) асқазан жарасын тігу;
- 26) созылмалы парапроктит кезінде фистуланы кесу;
- 27) жіті парапроктит кезінде ашу және дренаждау;
- 28) жұмсақ тіндердің қатерсіз түзілуін жою;
- 29) ірі тамырлар зақымданған кезде қан кетуді уақытша тоқтату;
- 30) аппендэктомия операциясы;
- 31) ретроградтық аппендэктомия;
- 32) аппендикулярлық абсцесс дренажын орындау;
- 33) аппендикулярлық инфильтрат кезінде консервативті терапия жүргізу;
- 34) іш қуысын дренаждау техникасымен;
- 35) аш ішектің интубациясы (назоинтестиналды және ретроградтық);
- 36) асқазанның тесілген жарасын және ҚДП тігу;
- 37) жараны тігу;
- 38) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қан кететін ыдысты тігу, ойық жараның тампонадалары, асқазан қабырғасын П тәрізді тігістермен тігу;
- 39) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде

сальникті резекциялау;
40) өміршеңдік болмаған кезде аш ішектің резекциясы;
41) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операция;
42) ішектің декомпрессиясын жүргізу;
43) жамбас қуысының абсцессін ағызу;
44) ішекаралық абсцесстерді ағызу;
45) бауыр жараларын тігу;
46) ұйқы безінің жараларын тігу;
47) спленэктомия;
48) эзофагогастродуоденофиброскопия;
49) колонофиброскопия;
50) холедохоскопия;
51) еюноскопия;
52) шырышты қабаттардан, серозды жабындардан және іш қуысы мүшелерінен нысаналы биопсия;
53) эндоскопиялық зерттеу кезінде асқазан-ішек жолдары мен тоқ ішектің жоғарғы бөліктерінен бөгде денелерді алу;
54) эзофагогастродуоденоскопия кезінде жергілікті гемостаз;
55) эндоскопиялық полипэктомия;
56) өңеш пен асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;
57) өңештің тыртықты және операциядан кейінгі тарылуының кеңеюі және бөлінуі;
58) папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және арналардан тастарды алу;
59) қуат зондын орнату;
60) күйік кезінде өңешті ерте бугирлеу техникасы;
61) ойық жараны эндоскопиялық емдеу әдістері;
62) зертханалық аспаптық зерттеулердің деректерін түсіндіру;
63) лапароскопиялық холецистэктомия;
64) лапароскопиялық аппендэктомия;
65) асқазанның перфорациялық ойық жарасын және ҚДП-ны лапароскопиялық тігу;
66) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
67) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
68) абдоминалдық хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
69) аппендэктомия операциясы;
70) өңеш пен асқазанның варикозды тамырларының жыпылықтауы;
71) Блэкмор зондын орнату;
72) шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі вентралды жарық кезіндегі жарық операциялары;
73) бұзылған органдардың өміршеңдігін айқындау;
74) сальникті, жіңішке ішекті олардың қабілетсіздігі кезінде резекциялау;
75) кіндік жарықтары, іштің ақ сызығының жарықтары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;
76) қиғаш және түзу шап жарығы кезінде операция әдісін таңдау;
77) жамбас жарығы кезіндегі операциялар;
78) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;

79) Бильрот 1 және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
80) асқазанның субтотальды резекция операциясы, гастрэктомия;
81) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
82) асқазанның ойық жарасы және ҚДП кезіндегі ваготомия;
83) энтеростомияны қолдану;
84) Меккель дивертикуласындағы операциялар;
85) оң жақты гемиколэктомия;
86) сол жақ гемиколэктомия;
87) тоқ ішектің көлденең резекциясы;
88) Гартман операциясы;
89) сигмопексия, сигмопликация;
90) колостомияны қолдану;
91) тері арқылы бауырдан тыс холангиография;
92) холедохотомия, холедохолитотомия;
93) Билиодигестивті анастомоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
94) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
95) панкреатодуоденальды резекция;
96) холецистостомия;
97) Шалимов бойынша және Постолов бойынша панкреонекроз кезінде дренаждау;
98) сүт безін кесудің әртүрлі түрлерімен дренаждау;
99) Каншин бойынша сүт безінің абсцессін емдеу;
100) перицистэктомия;
101) идеалды эхинококэктомия;
102) тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия;
103) лапароцентез;
104) бауыр мен ұйқы безінің жараларын тігу;
105) қуыс мүшелердің жараларын тігу;
106) пневмо-және гидроторакс кезінде плевра қуысының пункциясы;
107) пневмо - және пиоторакс кезінде Бюлау жүйесін қолдану;
108) өкпе жарасын тігу;
109) жүрек жарасы мен перикардты тігу;
110) перикард пункциясы.

	Білімдер: 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. 2. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу. 3. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу: 1) жедел аппендицит; 2) жедел холецистит; 3) жедел панкреатит; 4) асқазан мен он екі елі ішектің жедел жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған); 5) жедел ішек өтімсіздігі; 6) жарықтар; 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы; 8) плеврит, гемо - және пневмоторакс; 9) қан кетумен асқынған өңештің ВРВ; 10) торакоабдоминальды жаралар; 11) диффузды уытты зоб; 12) медиастенит; 13) өкпе кисталары; 14) қайнау; 15) фурункулез; 16) карбункул; 17) қызылша; 18) панариция; 19) эризипилоид; 20) диабеттік аяқ; 21) үсік; 22) геморрой, парапроктит; 23) спецификалық емес ойық жаралы колит, Крон ауруы; 24) бауыр мен өкпенің эхинококктары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 2: Хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру	Машықтар: 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Оңалту диагнозын, әлеуетін және хирургиялық аурулар кезінде оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарда оңалту іс-шараларының жоспарын өзірлеу. 4. Клиникалық хаттамаларға сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең) жүргізу. 5. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

		Білімдер:
		1. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 3: Хирургиялық аурулар кезінде пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жалпы хирургиядағы шұғыл жағдайларды тану. 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.
		Білімдер:
		1. Жалпы хирургиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер, емдеу және алдын алу принциптері. 2. Хирургиялық аурулардан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Хирургиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың		

алдын алу.

Дағды 1: Пациенттердің хирургиялық ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс- шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.	Машықтар:
	1. Хирургиялық аурулардың, кеуде және іш қуысы мүшелерінің жарақаттарының алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу. 2. Хирургиялық аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). 3. Кейіннен динамикалық бақылаумен мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
	Білімдер:
Дағдыны тану мүмкіндігі:	1. Хирургиялық аурулардың алдын алу принциптері. 2. Пациенттердегі хирургиялық аурулардың алдын алу әдістері. 3. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері.
	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.	Машықтар: 1. Хирургиялық аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.
		Білімдер: 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.	

Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.	Машықтар: 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. Білімдер: 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	Машықтар: 1. Жалпы хирургия мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
		Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу. Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әлауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және өзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
10. Кәсіптің карточкасы «Абдоминалды хирург дәрігер»:		

Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-001		
Кәсіптің атауы:	Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Абдоминалды хирургия"мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті	Дағды 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар:	
		1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растату). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-	

және
мамандандырылған
көмек көрсету

шараларды жүргізу.

4. Емделушіге емдеу әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау.

5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау.

6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.

7. Емдеу-диагностикалық процедуралар дағдылары:

1) Эзофагогастродуоденофиброскопия;

2) Колонофиброскопия;

3) Холедохоскопия;

4) Еюноскопия;

5) шырышты қабаттардан, серозды қабаттардан және іш қуысы мүшелерінен көздейтін биопсия;

6) бөгде денелерді асқазан-ішек жолының жоғарғы бөліктерінен және жуаннан алу;

7) эндоскопиялық зерттеу кезінде ішектер.

8) эзофагогастродуоденоскопия кезіндегі жергілікті гемостаз;

9) эндоскопиялық полипэктомия;

10) өңеш пен асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;

11) ретроградтық холангио-панкреатоскопия;

12) ретроградтық папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және түтіктерден тастарды алу;

13) ЧЧХГ;

14) тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия, өт жолдарын дренаждау;

15) лапароскопия;

16) лапароцентез.

8. Хирургиялық араласуды орындау дағдылары:

1) аппендэктомия, ретроградтық аппендэктомия, аппендикулярлық абсцесс дренажы;

2) тұншықтырылған шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі венральды жарық кезіндегі жарықты кесіп алу операциялары;

3) бұзылған органдардың өміршеңдігін айқындау;

4) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде сальниктің, аш ішектің резекциясы;

5) кіндік жарықтары, іштің ақ сыығының жарықтары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;

6) қиғаш және түзу шап жарықтары үшін операция әдісін таңдау.

7) феморальды жарық кезіндегі операциялар;

8) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;

9) венральды жарықтың қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);

10) диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);

11) асқазанның тесілген жарасы мен ҚДП-ны тігу;
12) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қанталаған тамырын тігу, жараның іш пердемен тампонадалары, асқазан қабырғасын П тәрізді тігістермен тігу;
13) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операциялар, ішектің декомпрессиясын, аш ішектің интубациясын (назоинтестинальды және ретроградтық) жүргізу;
14) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
15) кіші жамбас қуысының абсцессін, ішекаралық абсцессін дренаждау;
16) бауыр, ұйқы безі, асқазан жараларын тігу;
17) спленэктомия;
18) лапароскопиялық холецистэктомия, аппендэктомия;
19) асқазан мен он екі елі ішектің перфорациялық жарасын лапароскопиялық тігу;
20) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
21) іш хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
22) өңеш пен асқазанның варикозды тамырларының тігуі;
23) Бильрот 1 және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
24) операция асқазанның субтотальды резекциясы, гастрэктомия;
25) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
26) асқазанның және он екі елі ішектің ойық жарасы кезіндегі ваготомия;
27) энтеростомияны, колостомияны қолдану;
28) Меккель дивертикуласындағы операциялар;
29) оң және сол жақ гемиколэктомия, тоқ ішектің көлденең резекциясы;
30) Гартман операциясы;
31) сигмопексия, сигмопликация;
32) холецистэктомия, холедохотомия, холедохолитотомия;
33) Билиодигестивті анастомоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
34) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
35) панкреатодуоденальды резекция.
36) Шалимов бойынша және Постолов бойынша панкреонекроз кезінде дренаждауды орындауға міндетті;
37) перицистэктомия;
38) идеалды эхинококэктомия;
39) бауыр резекциясы.

		Білімдер: 1. Медициналық, әлеуметтік, құқықтық көмекті, оның ішінде айыру орындарында есірткі тұтынушыларға, АИТВ жұқтырған ИЕТ, ЖИТС, АИТВмен өмір сүретін науқастарға ұйымдастыру қағидаттары. 2. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. 3. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу. 4. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 5. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу: 1) жедел және созылмалы аппендицит; 2) ӨТА. Жедел және созылмалы холецистит; 3) жедел және созылмалы панкреатит; 4) асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған); 5) жедел ішек өтімсіздігі; 6) жарықтар; 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы; 8) қан кетумен асқынған ВВК; 9) эхинококк, бауыр альвиококк; 10) порталдық гипертензия.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.	Машықтар: 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. Білімдер: 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу	Дағды 1: Абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар: 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясының алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
		Білімдер: 1. Абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және емдеуі. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу	Машықтар: 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.

	Білімдер: 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.

		Білімдер: 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне абдоминалды хирургиясы мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Дағдыларын тану ұсынылады
		Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
11. Кәсіптің карточкасы «Торакалды хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-003	
Кәсіптің атауы:	Торакалды хирург дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
подуровень квалификации по ОРК:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Торакалды хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен торакалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету			

Дағды 1: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту	Машықтар: 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Кеуде қуысына емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары. Білімдер: 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. - негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы. 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Торакалды хирургиясындағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.	Машықтар: 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

		Білімдер: 1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен торакалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу	Дағды 1: Торакалды хирургиялық патологияның алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар:
		1. Торакалды хирургиялық патологиясының алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық араласу аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетермен байланысты инфекциясы, зәр шығару жүйесінің катетермен байланысты инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
		Білімдер:
		1. Торакалды хирургиялық патологияның алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және емі. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу		

Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу	Машықтар: 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. Білімдер: 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне торакалды хирургиясы мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
		Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (іш, кеуде, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
12. Кәсіптің карточкасы «Колопроктолог хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-006	
Кәсіптің атауы:	Колопроктолог хирург дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
подуровень квалификации по ОРК:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Колопроктология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастардың профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен колоректалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу. 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету			

Дағды 1: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Колоректалды қуыста емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары. Білімдер: 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. - негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы. 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Колоректалды хирургиядағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.	Машықтар: 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

		Білімдер: 1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Колоректалды хирургиялық патологиямен науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарда физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен колоректалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу.	Дағды 1: Колоректалды хирургиялық патологияның алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар:
		1. Колоректалды хирургиялық патологияның алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық араласу аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетермен байланысты инфекциясы, зәр шығару жүйесінің катетермен байланысты инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер:
		1. Колоректалды хирургиялық патологияның алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және емдеуі. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу		

Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.	Машықтар: 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. Білімдер: 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	Машықтар: 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне Колопроктология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
		Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Дағдыларын тану ұсынылады
		Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Тағылымдамашы дәрігер онкологиялық хирург
13. Кәсіптің карточкасы «Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217 -6	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
подуровень квалификации по ОКР:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастардың алдын алу, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Диагностика, емдеу, профилактикалық, жедел бариатриялық және метаболикалық араласуларды және семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру тәлімгердің бақылауы мен қадағалауы. 2. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 3. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	
Еңбек функциясы 1: Диагностика, емдеу, профилактикалық, жедел бариатриялық және метаболикалық араласуларды және семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру тәлімгердің бақылауы мен қадағалауы.	Дағды 1: Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау және емдеу.	Машықтар:	
		1. Семіздік және метаболикалық синдромы бар амбулаториялық және стационарлық науқастың анамнезін жинау және медициналық картасын ресімдеу дағдылары. 2. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау дағдылары. 3. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 4. Операция алдындағы және хирургиялық емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік шараларды жүргізу. 5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.	

7. Морбидті семіздікті немесе метаболикалық бұзылуларды ерте диагностикалау үшін зерттеу нәтижелерін түсіндіру.

8. Операциялық блоктың негізгі хирургиялық жабдықтарын басқару және хирургиялық лапароскопиялық құралдармен және тігу аппараттарымен жұмыс істеу дағдыларына ие болу.

9. Хирургиялық операцияларда, соның ішінде лапароскоппен операциялық бейнекамераны басқаратын көмекші ретінде көмек көрсету дағдылары.

10. Метаболикалық бұзылулары және семіздігі бар пациенттерге жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

11. Науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.

12. Диагностикалық манипуляцияның қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

13. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасау.

14. Науқастың жасын және ілеспе патологиясын ескере отырып, ауырсынуды басу әдісін анықтау.

15. Жергілікті (аппликациялық, инфильтрациялық, өткізгіш) анестезияны орындау.

16. Семіздікке шалдыққан науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша алғашқы хирургиялық араласулар мен манипуляцияларды орындау:

- 1) асқазан баллонын эндоскопиялық орнату;
- 2) эндобарьерді эндоскопиялық орнату;
- 3) асқазанды лапароскопиялық байлау;
- 4) асқазанның үлкен қисаюының лапароскопиялық гастропликациясы;
- 5) асқазанның лапароскопиялық бойлық (жең, ағызу) резекциясы.

		Білімдер: 1. Семіздік диагностикасының негіздерін және онымен байланысты патологияларды білу. 2. Инсулинге төзімділік пен дисгликемия диагнозын білу. 3. Липидті спектрді және дислипидемияны диагностикалауды және кардиоваскулярлық қауіп дәрежесін анықтауды білу. 4. Метаболикалық синдромның басқа негізгі көріністерін бағалауды білу (гипертония, бауырдың алкогольсіз майлы ауруы, түнгі апноэ, бедеулік). 5. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның операциядан кейінгі тиімділігін бағалау критерийлерін білу. 6. Шектеу және мальабсорбтивті бариатриялық және метаболикалық операцияларды жүргізудің принциптері мен негізгі кезеңдерін білу. 7. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның негізгі түрлерін және мамандық бейіні бойынша операциядан кейінгі емдеу негіздерін білу. 8. Жұмыс принциптерін, хирургиялық лапароскопиялық жабдықтың негізгі модульдерін, бариатриялық хирургияға арналған құралдар мен қосалқы жабдықтарды тағайындауды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастардың профилактикасы мен медициналық оңалтуын ұйымдастыру.	Машықтар:
		1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу.
		Білімдер: 1. Пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Медициналық көрсетілімдер және медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге қарсы көрсетілімдер. 3. Физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер. 4. Алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына		

қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.	Машықтар: 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емдеуі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
		Білімдер: 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар: 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне бариатриялық және метаболикалық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
		Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Дағдыларын тану ұсынылады
		Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Тағылымдамашы дәрігер бариатриялық и метаболикалық хирург
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
14. Кәсіптің карточкасы «Онкологиялық хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Онкологиялық хирург дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
подуровень квалификации по ОКР:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Онкологиялық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулары бар науқастардың профилактикасы, диагностикасы, хирургиялық емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 3. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Анамнез жинау, медициналық тексеру жүргізу	Машықтар:	
		1. Сауалнама, ауру тарихын зерттеу, денсаулық паспорты, зерттеуге жолдама арқылы пациенттің және оның өкілдерінің анамнезін жинау және аурулардың анамнездік ерекшеліктерін анықтау. 2. Медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру	

	Білімдер: 1. Ісіктердің морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық диагностикасының клиникалық маңызды ерекшеліктері. 2. Онкологиялық аурулардың этиологиясы мен патогенезі, оның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар. 3. Онкологиялық аурулары бар науқастарды молекулярлық диагностикалаудың заманауи әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Моноклоналды антиденелер мен басқа да мақсатты препараттарды қолданатын мақсатты молекулалық терапия принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Диагностикалық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді анықтау	Машықтар:
	1. Қосымша зерттеуді қажет ететін патологиялық жағдайды бағалау
	Білімдер: 1. Қосымша зерттеулер кезінде тіркелген органдар мен жүйелердегі өзгерістердің патоморфологиялық, содан кейін анатомиялық сипаттамалары 2. Органдар мен жүйелердегі, оның ішінде зертханалық көрсеткіштердегі патологиялық өзгерістер
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Хирургиялық араласу алдында диагностикалық шараларды жүргізу	Машықтар:
	1. Операция алдында онкологиялық науқастарды тексеру жоспарын жасау. 2. Науқасты жалпы тексеруден өткізіңіз. 3. Онкоцитологияға жағынды алу дағдыларын меңгеру. 4. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық ине биопсиясын жасау дағдыларын меңгеру. 5. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық пункциялық трепанобиопсияны орындау дағдыларын меңгеру. 6. Диагностикалық торакоцентез, лапароцентез, саусақ ректалды тексеру дағдыларын меңгеру. 7. Тіндердің инцизиялық және экзизиялық биопсиясын жүргізу дағдыларын меңгеру. 8. Рентгенологиялық, эндоскопиялық және зертханалық зерттеу әдістерінің деректерін түсіндіру 9. Биопсиялық материалды морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру

	Білімдер: 1. Өртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктерді диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Онкологиядағы жалпы және арнайы зерттеу әдістері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Онкологиялық ауруларды хирургиялық емдеуді жүргізу	Машықтар: 1. Аралас және кеңейтілген операциялық араласуларды қоса алғанда, онкопроцестің өртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемде операциялар техникасын орындау дағдыларын меңгеру. 2. Онкопроцестің өртүрлі локализацияларында циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласу әдістерін орындау дағдыларын меңгеру. 3. Онкопроцестің өртүрлі локализацияларында операциядан кейінгі асқынулар кезінде хирургиялық араласу техникасын орындау дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Аралас және кеңейтілген хирургиялық араласуды қоса алғанда, онкопроцестің өртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемдегі операциялардың хирургиялық хаттамалары. 2. Онкопроцестің өртүрлі локализациясындағы циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласулардың хаттамалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 5: Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету	Машықтар: 1. Өмірге қауіп төндіретін Онкологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру.

		Білімдер: 1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафарды үш рет қабылдау, ЖЖЖ, тыныс алу жолдарын тазарту). 3. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома). 5. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері 6. Онкологиядағы шұғыл жағдайларда Этиология, патогенез, клиника, диагностика, медициналық көмек алгоритмі: - Жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - Өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - Ісіктің ыдырау синдромы - Жоғарғы Вена кавасының қысылу синдромы - Өкпеден қан кету - Тыныс алу жолдарының жедел бітелуі - Кардиогендік шок - Гиповолемиялық шок - Анафилактикалық шок - Инфекциялық-уытты шок - Ми қан айналымының жедел бұзылуы - Кома (гипогликемиялық, кетоацидотикалық, гипотиреоидты)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.	Машықтар:
		1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.

		Білімдер:
		1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	Машықтар:
		1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне онкологиялық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
		Білімдер:
		1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.		

	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
15. Кәсіптің карточкасы «Онкологиялық хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Онкологиялық хирург дәрігер	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігері" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Онкологиялық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық аурулармен науқастардың профилактикасы, диагностикасы, хирургиялық лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зерттеу нәтижелерін түсіндіре отырып диагностикалық зерттеулер жүргізу 2. Онкологиялық ауруларды хирургиялық емдеуді жүргізу 3. Химиотерапия процесіндегі қатерлі ісіктері бар пациенттерге медициналық сараптама жүргізу. 4. Онкологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Зерттеу нәтижелерін түсіндіре отырып диагностикалық зерттеулер жүргізу	Дағды 1: Диагностикалық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді анықтау	Машықтар:	
		1. Қосымша зерттеуді қажет ететін патологиялық жағдайды бағалау	
		Білімдер:	
			1. Қосымша зерттеулер кезінде тіркелген органдар мен жүйелердегі өзгерістердің патоморфологиялық, содан кейін анатомиялық сипаттамалары 2. Органдар мен жүйелердегі, оның ішінде зертханалық көрсеткіштердегі патологиялық өзгерістер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	

Дағды 2: Анамнез жинау, медициналық тексеру жүргізу	Машықтар:
	1. Сауалнама, ауру тарихын зерттеу, денсаулық паспорты, зерттеуге жолдама арқылы пациенттің және оның өкілдерінің анамнезін жинау және аурулардың анамнездік ерекшеліктерін анықтау. 2. Медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру
	Білімдер:
	1. Ісіктердің морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық диагностикасының клиникалық маңызды ерекшеліктері. 2. Онкологиялық аурулардың этиологиясы мен патогенезі, оның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар. 3. Онкологиялық аурулары бар науқастарды молекулярлық диагностикалаудың заманауи әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Моноклоналды антиденелер мен басқа да мақсатты препараттарды қолданатын мақсатты молекулалық терапия принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Хирургиялық емдеу жүргізу мәселелері бойынша пациенттерді және олардың өкілдерін жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім ала отырып хабардар ету	Машықтар:
	1. Жедел емдеу барысын түсіндіру, пациенттердің, олардың өкілдерінің сұрақтарына жауап беру 2. Пациенттерден және олардың өкілдерінен жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу
	Білімдер:
	1. Медициналық этика және деонтология. 2. Онкологиялық науқастарды операциядан кейінгі басқару. 3. Операциядан кейінгі асқынулар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Дәлелді бас тартуды медициналық картаға шығара отырып, тәуекелге / пайдаға қатысты тәуекел артқан кезде жедел емдеуден бас тартудың негіздемесі	Машықтар:
	1. Жедел емдеуден бас тарту негіздемесі 2. Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру
	Білімдер:
	1. Хирургиялық емдеуге қарсы көрсеткіштер. 2. Денсаулық сақтау саласындағы құжаттарды реттейтін НҚА
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 5: Хирургиялық араласу алдында диагностикалық шараларды жүргізу	Машықтар:
		1. Операция алдында онкологиялық науқастарды тексеру жоспарын жасау. 2. Науқасты жалпы тексеруден өткізіңіз. 3. Онкоцитологияға жағынды алу дағдыларын меңгеру. 4. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық ине биопсиясын жасау дағдыларын меңгеру. 5. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық пункциялық трепанобиопсияны орындау дағдыларын меңгеру. 6. Диагностикалық торакоцентез, лапароцентез, саусақ ректалды тексеру дағдыларын меңгеру. 7. Тіндердің инцизиялық және экзизиялық биопсиясын жүргізу дағдыларын меңгеру. 8. Рентгенологиялық, эндоскопиялық және зертханалық зерттеу әдістерінің деректерін түсіндіру 9. Биопсиялық материалды морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру
		Білімдер:
		1. Өртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктерді диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Онкологиядағы жалпы және арнайы зерттеу әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Онкологиялық ауруларды хирургиялық емдеуді жүргізу	Дағды 1: Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Аралас және кеңейтілген операциялық араласуларды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемде операциялар техникасын орындау дағдыларын меңгеру. 2. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласу әдістерін орындау дағдыларын меңгеру. 3. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операциядан кейінгі асқынулар кезінде хирургиялық араласу техникасын орындау дағдыларын меңгеру.
		Білімдер:
		1. Аралас және кеңейтілген хирургиялық араласуды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемдегі операциялардың хирургиялық хаттамалары. 2. Онкопроцестің әртүрлі локализациясындағы циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласулардың хаттамалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Әртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктері бар науқастарды бастапқы және кейінге қалдырылған хирургиялық оңалтуды жүргізу	Машықтар: 1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық формаларында реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларын орындау дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық түрлеріндегі реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларының хаттамалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 3: Химиотерапия процесіндегі қатерлі ісіктері бар пациенттерге медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және пациентті медициналық- әлеуметтік сараптамаға жіберу
		Машықтар: 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде пациентке отбасы мүшелеріне күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және қатерлі ісіктері бар пациенттердің тыныс-тіршілігінің тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. 2. Дәрігерлік-консультативтік комиссияның жұмысына қатысу. 3. МӘС өту үшін дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар қатерлі ісіктері бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін пациенттерге клиникалық-диагностикалық қорытынды ресімдеу. Білімдер: 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін колоректальды хирургиялық патологияға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 4: Онкологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету
		Машықтар: 1. Өмірге қауіп төндіретін Онкологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру.

		Білімдер: 1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафарды үш рет қабылдау, ЖЖЖ, тыныс алу жолдарын тазарту). 3. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома). 5. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері 6. Онкологиядағы шұғыл жағдайларда Этиология, патогенез, клиника, диагностика, медициналық көмек алгоритмі: - Жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - Өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - Ісіктің ыдырау синдромы - Жоғарғы Вена кавасының қысылу синдромы - Өкпеден қан кету - Тыныс алу жолдарының жедел бітелуі - Кардиогендік шок - Гиповолемиялық шок - Анафилактикалық шок - Инфекциялық-уытты шок - Ми қан айналымының жедел бұзылуы - Кома (гипогликемиялық, кетоацидотикалық, гипотиреозды)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.

		Білімдер:
		1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Дағдыларын тану ұсынылады
		Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		Білімдер:
		1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Дәрігер абдоминалды хирург
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер

	7	Дәрігер жалпы хирург	
16. Кәсіптің карточкасы «Колопроктолог хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-006		
Кәсіптің атауы:	Колопроктолог хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктолог хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Колопроктология"мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Колоректалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу. 3. Халық арасында колоректалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.			

Дағды 1: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары.
	Білімдер: 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы, негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері. 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Колоректалды хирургиядағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
	Дағдыларын тану мүмкіндігі:

Дағды 2: Хирургиялық патологиясы бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда колоректалды хирургиялық патологиясы кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. Білімдер: 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда колоректалды хирургиялық патологиясы кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту.	Машықтар: 1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.

		Білімдер: 1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Колоректалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	Машықтар:
		1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Колоректалды хирургиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Колоректалды хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін колоректалды хирургиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Колоректалды хирургиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.
		Білімдер:
		1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін колоректалды хирургиялық патологиясына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:		

Халық арасында колоректалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау	Дағды 1: Халық арасында колоректалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.	Машықтар:
		1. Колоректалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және колоректалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. (денсаулық мектебі).
		Білімдер:
		1. Колоректалды хирургиялық патологиясымен алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.	Машықтар:
		1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
17. Кәсіптің карточкасы «Жалпы хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-002	

Кәсіптің атауы:	Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Хирургиялық емдеуді қажет ететін жедел және созылмалы аурулары бар науқастардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Хирургиялық патология диагнозы қойылған және диспансерлік хирургта есепте тұрған науқастарды амбулаторлық емдеу 2. Хирургиялық патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне жатқызу. 3. Хирургиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық патология диагнозы қойылған және диспансерлік хирургта есепте тұрған науқастарды амбулаторлық емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық негізде хирургиялық патологиясы бар науқастарды тексеру.	Машықтар:	
		1. Хирургиялық патологияға күдікті науқасты бастапқы тексеруді жүргізу дағдысы. 2. Хирургиялық патологияға күдікті науқастың диагностикалық зерттеулерін негіздеу дағдылары. 3. Хирургиялық патологияға күдікті науқастың диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу. 4. Хирургиялық патологияны анықтау кезінде ХАЖ-10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары. 5. Оларда патологиялық процесс анықталған кезде органның немесе жүйенің функционалдық жеткіліксіздік деңгейін бағалау дағдылары.	

		Білімдер:
		1. Пациент туралы мәліметтер жинаудың реттілігі мен көлемін білу. 2. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. 3. Органдар мен жүйелердің құрылымы мен функцияларын, бағалау әдістерін, клиникалық маңыздылығын білу. 4. Науқасты тексеру әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық деңгейде хирургиялық патологиясы бар науқастарда ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын алу.	Машықтар: 1. Хирургиялық тәжірибеде асқынуларды уақтылы анықтау. 2. Хирургиялық патологиясы бар науқасты амбулаториялық емдеуді тағайындау дағдылары. 3. Хирургиялық патологиясы бар науқастарды диспансерлеу дағдылары. 4. Хирургиялық патологиясы бар науқасты ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 5. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ету. 6. Анықталған жұқпалы аурулар (шұғыл хабарлама, кеш ауруханаға жатқызу) туралы бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға ақпаратты уақтылы анықтау және ұсыну.
		Білімдер:
		1. Хирургиядағы негізгі клиникалық белгілер мен синдромдарды білу. 2. Этиологияны, патогенезді, жіктеуді, клиникалық көріністерді, диагностиканы және емдеу принциптерін білу. 3. Жүкті әйелдерді диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу. 4. Ауруханаға жатқызу бюросының порталын білу. 5. Пациенттер тізілімін білу. 6. Жұқпалы аурулардың, ауруханаішілік инфекцияның клиникалық көріністерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Хирургиялық патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне жатқызу.	Дағды 1: Хирургиялық патологиясы бар пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтау.	Машықтар:
		1. Пациентті күндізгі стационарға жоспарлы түрде жатқызуды жүзеге асыру дағдылары. 2. Пациентті тәулік бойы стационарға жоспарлы түрде жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.
		Білімдер:
		1. Емдеуге жатқызу бюросының порталымен жұмыс істеу қағидаларын білу. 2. Пациентті күндізгі стационарға жоспарлы жатқызуға көрсеткіштерді білу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Хирургиялық аурулары бар пациенттерді динамикалық бақылауды жүзеге асыру.	Машықтар:
	1. Хирургиялық аурулары бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу. 2. Хирургиялық аурулары бар науқастарды емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру.
	Білімдер:
	1. Хирургиялық аурулары бар пациенттерді, оның ішінде хирургиялық араласуды бастан өткергендерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Емдеу тиімділігінің мониторингі мен критерийлерінің мерзімдері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау.	Машықтар:
	1. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.
	Білімдер:
	1. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 4: Хирургиялық аурулары бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда хирургиялық аурулар кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. Білімдер: 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда хирургиялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 3: Хирургиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы Машықтар: 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Хирургиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін хирургиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Хирургиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.

		Білімдер: 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.	Дағды 1: Хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.	Машықтар: 1. Хирургиялық аурулардың, кеуде қуысы мен іш қуысы мүшелерінің жарақаттарының алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды өзірлеу және жүргізу. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). Білімдер: 1. Хирургиялық аурулардың алдын алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Дәрігер абдоминалды хирург
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
18. Кәсіптің карточкасы «Торакалды хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-003	

Кәсіптің атауы:	Торакалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Торакалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу. 3. Халық арасында торакалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.			

Дағды 1: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Кеуде қуысына емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары. Білімдер: 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. - негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы. 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Торакалды хирургиясындағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Хирургиялық патологиясы бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда торакалды хирургиялық патологиясы кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. Білімдер: 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда торакалды хирургиялық патологиясы кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту.	Машықтар: 1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.

		Білімдер: 1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Торакалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	Машықтар: 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Хирургиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін хирургиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Торакалды хирургиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.
		Білімдер: 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін торакалды хирургиялық патологиясына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:		

Халық арасында торакалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау	Дағды 1: Халық арасында торакалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау	Машықтар:
		1. Торакалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және торакалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. (денсаулық мектебі).
		Білімдер:
		1. Торакалды хирургиялық патологиясымен алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.	Машықтар:
		1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
19. Кәсіптің карточкасы «Абдоминалды хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-001	

Кәсіптің атауы:	Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясымен профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Дағды 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар:	
		1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Емделушіге емдеу әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау. 5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау.	

6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.

7. Емдеу-диагностикалық процедуралар дағдылары:

- 1) Эзофагогастродуоденофиброскопия;
- 2) Колонофиброскопия;
- 3) Холедохоскопия;
- 4) Еюноскопия;
- 5) шырышты қабаттардан, серозды қабаттардан және іш қуысы мүшелерінен көздейтін биопсия;
- 6) бөгде денелерді асқазан-ішек жолының жоғарғы бөліктерінен және жуаннан алу;
- 7) эндоскопиялық зерттеу кезінде ішектер.
- 8) эзофагогастродуоденоскопия кезіндегі жергілікті гемостаз;
- 9) эндоскопиялық полипэктомия;
- 10) өңеш пен асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;
- 11) ретроградтық холангио-панкреатоскопия;
- 12) ретроградтық папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және түтіктерден тастарды алу;
- 13) ЧЧХГ;
- 14) тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия, өт жолдарын дренаждау;
- 15) лапароскопия;
- 16) лапароцентез.

8. Хирургиялық араласуды орындау дағдылары:

- 1) аппендэктомия, ретроградтық аппендэктомия, аппендикулярлық абсцесс дренажы;
- 2) тұншықтырылған шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі венральды жарық кезіндегі жарықты кесіп алу операциялары;
- 3) бұзылған органдардың өміршеңдігін айқындау;
- 4) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде сальниктің, аш ішектің резекциясы;
- 5) кіндік жарықтары, іштің ақ сыығының жарықтары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;
- 6) қиғаш және тұзу шап жарықтары үшін операция әдісін таңдау.
- 7) феморальды жарық кезіндегі операциялар;
- 8) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;
- 9) венральды жарықтың қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);
- 10) диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);
- 11) асқазанның тесілген жарасы мен ҚДП-ны тігу;
- 12) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қанталаған тамырын тігу, жараның іш пердемен тампоналауы, асқазан қабырғасын П тәрізді тігістермен тігу;
- 13) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операциялар, ішектің декомпрессиясын, аш ішектің интубациясын (назоинтестинальды

және ретроградтық) жүргізу;
14) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
15) кіші жамбас қуысының абсцессін, ішекаралық абсцессін дренаждау;
16) бауыр, ұйқы безі, асқазан жараларын тігу;
17) спленэктомия;
18) лапароскопиялық холецистэктомия, аппендэктомия;
19) асқазан мен он екі елі ішектің перфорациялық жарасын лапароскопиялық тігу;
20) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
21) іш хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
22) өңеш пен асқазанның варикожды тамырларының тігуі;
23) Бильрот 1 және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
24) операция асқазанның субтотальды резекциясы, гастрэктомия;
25) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
26) асқазанның және он екі елі ішектің ойық жарасы кезіндегі ваготомия;
27) энтеростомияны, колостомияны қолдану;
28) Меккель дивертикуласындағы операциялар;
29) оң және сол жақ гемиколэктомия, тоқ ішектің көлденең резекциясы;
30) Гартман операциясы;
31) сигмопексия, сигмопликация;
32) холецистэктомия, холедохотомия, холедохолитотомия;
33) Билиодигестивті анастомоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
34) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
35) панкреатодуоденальды резекция.
36) Шалимов бойынша және Постолов бойынша панкреонекроз кезінде дренаждауды орындауға міндетті;
37) перицистэктомия;
38) идеалды эхинококэктомия;
39) бауыр резекциясы.

	Білімдер: 1. Медициналық, әлеуметтік, құқықтық көмекті, оның ішінде айыру орындарында есірткі тұтынушыларға, АИТВ жұқтырған ИЕТ, ЖИТС, АИТВмен өмір сүретін науқастарға ұйымдастыру қағидаттары. 2. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. 3. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу. 4. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 5. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу: 1) жедел және созылмалы аппендицит; 2) ӨТА. Жедел және созылмалы холецистит; 3) жедел және созылмалы панкреатит; 4) асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған); 5) жедел ішек өтімсіздігі; 6) жарықтар; 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы; 8) қан кетумен асқынған ВВК; 9) эхинококк, бауыр альвиококк; 10) порталдық гипертензия.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Хирургиялық патологиясы бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда абдоминальды хирургиялық патологиямен ауыр жағдайларды анықтау. Білімдер: 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда іштің хирургиялық патологиясы кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту.	Машықтар: 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.

		Білімдер: 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы.	Машықтар: 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасының тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігі. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін қажетті медициналық құжаттарды дайындау. 5. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау. Білімдер: 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін іштің хирургиялық патологиясына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Абдоминалды		

хирургиялық патологиясымен профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.	Дағды 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясымен профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.	Машықтар:
		1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар алдын алу және ерте диагностикаға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және іштің хирургиялық патологиясымен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шараларды өзірлеу және жүргізу. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. (денсаулық мектебі).
		Білімдер:
		1. Абдоминалды хирургиялық патологиясымен алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.	Машықтар:
		1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
20. Кәсіптің карточкасы «Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-6	
Қызмет атауының коды:	-	

Кәсіптің атауы:	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастардың профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 3. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.			

Дағды 1: Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: 1. Семіздік пен метаболикалық синдромды диагностикалау дағдылары. 2. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 3. Семіздікке шалдыққан науқастарды аспаптық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. ХАЖ ескере отырып диагноз қою алгоритмін қолдау, семіздіктен туындаған метаболикалық бұзылулары бар науқастарда дифференциалды диагностика әдістерін қолдау. 5. Семіздікке шалдыққан науқастарды зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау. 6. Семіздікке шалдыққан науқастарды зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 7. Семіздік, қант диабеті және басқа метаболикалық бұзылулары бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу. 8. Пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. Білімдер: 1. Бариатриялық және метаболикалық хирургиядағы дәлелді медицинаны білу. 2. Семіздік және метаболикалық бұзылулардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 3. Аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 4. Семіздікті және метаболикалық синдромды диагностикалауға, хирургиялық емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Рестриктивті түріндегі бастапқы бариатриялық операцияларды жүргізу.	Машықтар: 1. Медициналық өнімдерді қолдану. 2. Метаболикалық бұзылулары және семіздігі бар пациенттерге жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. 4. Диагностикалық манипуляцияның қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 5. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасау. 6. Хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 7. Науқастың жасын және ілеспе патологиясын ескере отырып, анальгезия әдісін анықтау. 8. Жергілікті (аппликациялық, инфильтрациялық, өткізгіш) анестезияны орындау. 9. Семіздікке шалдыққан науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша алғашқы хирургиялық араласулар мен манипуляцияларды орындау: 1) асқазан баллонын эндоскопиялық орнату; 2) эндобарьерді эндоскопиялық орнату; 3) асқазанды лапароскопиялық байлау; 4) асқазанның үлкен қисаюының лапароскопиялық гастропликациясы; 5) асқазанның лапароскопиялық бойлық (жең, ағызу) резекциясы. 10. Морбидті семіздік және метаболикалық бұзылулар кезінде ҚР-да рұқсат етілген барлық басқа бастапқы рестриктивті бариатриялық операцияларды орындау.
---	--

	Білімдер: 1. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның негізгі түрлерін және мамандық бейіні бойынша операциядан кейінгі емдеу негіздерін білу. 2. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу. 3. Қалыпты, топографиялық, патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, ересектердегі биохимия негіздерін білу. 4. Ересектердегі негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу. 5. Семіздіктен туындаған ең көп таралған патологиялардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу. 6. Стандартты білу сауалнама схемасы және ересек науқасты физикалық тексеру. 7. Семіздік пен метаболикалық синдромы бар науқастарды тексеру, хирургиялық емдеу әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттауды, ұтымды тамақтануды жүргізуді қоса алғанда, аурулардың алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Семіздікпен сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және консультациялар кезінде осы дағдыларды қолдану. 5. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізу және талдау.

		Білімдер: 1. Операцияларға негізгі көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, сондай-ақ бейінді пациенттерді емдеу тактикасын білу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның негізгі түрлерін және мамандық бейіні бойынша операциядан кейінгі емдеу негіздерін білу. 3. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу. 4. Қалыпты, топографиялық, патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, ересектердегі биохимия негіздерін білу. 5. Ересектердегі негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу. 6. Семіздіктен туындаған ең көп таралған патологиялардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу. 7. Стандартты білу сауалнама схемасы және ересек науқасты физикалық тексеру. 8. Семіздік пен метаболикалық синдромы бар науқастарды тексеру әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін оңалту шараларын ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары. 3. Ұсыныстарды жариялай отырып, бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін пациенттерді оңалтуға қатысты өз нәтижелерін және заманауи зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. Білімдер: 1. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу. 2. МСАК және ЖҚТБ жағдайында пациенттерді кәсіби оңалту жөніндегі іс-шараларды білу. 3. Қоршаған ортада және пациенттер қоғамында жұмыс істейтін бейімделу принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.		

	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы.	Машықтар: 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Семіздік пен метаболикалық бұзылуларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтімнің қажеттілігін анықтау. 3. Семіз және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін семіз және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын рәсімдеу. Білімдер: 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін семіздік пен метаболикалық бұзылуларға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 3: Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.	Дағды 1: Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау. Машықтар: 1. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың, мүгедектіктің және олардан болатын өлімнің алдын алуға және ерте диагностикалауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және семіздік пен метаболикалық бұзылулармен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 3. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).

		Білімдер:
		1. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.	Машықтар:
		1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.		

	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар:
		1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.). 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

басқа кәсіптермен байланыс:	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
21. Кәсіптің карточкасы «Абдоминалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-001		
Кәсіптің атауы:	Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу 2. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. 3. Абдоминалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Абдоминалды хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Абдоминалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды			

хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда абдоминалды хирургиядағы сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер: 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда абдоминалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.

		Білімдер: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Стационар жағдайында абдоминалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар:
		1. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургияда сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер:
		1. Абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, диагностикалауды білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін және жүргізу техникасын білу. 3. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда абдоминалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар:
		1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.
		Білімдер:
		1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Абдоминалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.		

Дағды 1: Абдоминалды хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында абдоминалды хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында абдоминалды хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Абдоминалды хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Абдоминалды хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау.
	Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағдыны тану мүмкіндігі:	

	Дағды 2: Пациенттерге абдоминальды хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	Машықтар: 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз абдоминалды хирург дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге абдоминалды хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. Білімдер: 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Абдоминалды хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына абдоминалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.

		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Абдоминалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар:
		1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Этикалық стандарттар	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер

	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
22. Кәсіптің карточкасы «Торакалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-003		
Кәсіптің атауы:	Торакалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Торакалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу 2. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. 3. Торакалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Торакалды хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Торакалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және			

емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер: 1. Торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауды, эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.

		Білімдер: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Стационар жағдайында торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар:
		1. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургияда сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер:
		1. Торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, диагностикалауды білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін және жүргізу техникасын білу. 3. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар:
		1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.
		Білімдер:
		1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Торакалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.		

Дағды 1: Торакалды хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында торакалды хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында торакалды хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Торакалды хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Торакалды хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Пациенттерге торакады хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	Машықтар:
		1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз торакалды хирург дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге торакалды хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
		Білімдер:
		1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Торакалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:
		1. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына торакалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.

		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Торакалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Машықтар:
		1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Стрессті басқару Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Рефлексия және интроспекция Ұйымдастыру дағдылары Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер

	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
23. Кәсіптің карточкасы «Колопроктолог хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-006		
Кәсіптің атауы:	Колопроктолог хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктолог хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу 2. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. 3. Колоректалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Колоректалды хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Колоректалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу			

Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу. Білімдер: 1. Колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауды, эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.

		Білімдер: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Стационар жағдайында колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар:
		1. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургияда сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер:
		1. Колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, диагностикалауды білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін және жүргізу техникасын білу. 3. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар:
		1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.
		Білімдер:
		1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Колоректалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.		

Дағды 1: Колоректалды хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында колоректалды хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында колоректалды хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Колоректалды хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Колоректалды хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Пациенттерге колоректалды хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	Машықтар: 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз колоректалды хирург дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге колоректалды хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
		Білімдер: 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Колоректалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Колоректалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Колоректалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Колоректалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына колоректалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.

		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Колоректалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Машықтар:
		1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер

	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
24. Кәсіптің карточкасы «Онкологиялық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Онкологиялық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305/2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған хирургиялық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Онкологияда күрделі хирургиялық араласулар жүргізу. 2. Онкологиялық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Онкологиялық хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Онкологияда күрделі хирургиялық араласулар жүргізу.	Дағды 1: Онкологиялық науқастарды емдеуде хирургиялық араласудың, химиотерапияның жоғары технологиялық әдістерін жүргізу.	Машықтар:	
		1. Видеоторакоскопиялық, эндовидеохирургиялық (лапароскопиялық), реконструктивті-пластикалық, интервенциялық (ТАХЭ, РЧА, ЧЧХС) операциялар жүргізу, HIPEC - терапия жүргізу дағдыларын меңгеру.	
		Білімдер:	
		1. Видеоторакоскопиялық, эндовидеохирургиялық (лапароскопиялық), реконструктивтік-пластикалық, интервенциялық (ТАХЭ, РЧА, ЧЧХС) операциялар жүргізу, HIPEC - терапия жүргізу әдістемелері.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Онкологиялық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Онкологиялық хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар:
		1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында онкологиялық хирургтар арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Онкологиялық хирург дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Онкологиялық хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Онкологиялық хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Онкологиялық хирургиялық патологияның эпидемиологиялық жағдайды және таралуын бақылау.
		Білімдер:
		1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Пациенттерге онкологиялық хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	Машықтар: 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз онкологиялық хирургтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Онкологиялық хирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
		Білімдер: 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Онкологиялық хирургия"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Онкологиялық хирургия"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Онкологиялық хирургия"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.

		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Онкологиялық хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Машықтар:
		1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер

	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
25. Кәсіптің карточкасы «Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305/2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Метаболикалық бұзылулары бар семіздікпен ауыратын науқастарға білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жедел бариатриялық және метаболикалық араласуларды, оңалту және профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі бастапқы аралас (рестриктивті-мальабсорбтивті) және стандартты қайталама бариатриялық және метаболикалық араласуларды жүргізу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Бариатриялық және метаболикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Күрделі бастапқы аралас (рестриктивті-мальабсорбтивті) және стандартты қайталама бариатриялық және			

метаболикалық араласуларды жүргізу.	Дағды 1: Рестриктивті және асқазанды айналып өткеннен кейін біріктірілген бастапқы және стандартты қайталама (ревизиялық, конверсиялық және реверсиялық операцияларды) орындау.	Машықтар: 1. Дене салмағының индексі 60 кг/м2 дейінгі аса семіздікте бариатриялық операцияларды орындау дағдылары. 2. Асқазанды степлерсіз бір анастомозды шунттауды орындау дағдылары. 3. Билиопанкреатикалық шунттауды орындау дағдылары (Скопинаро, Хес-Марсе). 4. Операциядан кейінгі асқынуларды және(немесе) жүргізілген операциялардың тиімділігінің жеткіліксіздігін бағалау дағдылары. 5. Гастрошунттау кезінде таңу үшін кіші қарыншаға (өрмекшіге) силикон сақинасын (таңғыш) қоюды орындау мүмкіндігі. 6. Асқазанның бойлық (ағызу) резекциясына ауыстыра отырып, асқазан жолағын алып тастау әдісін меңгеру. 7. Асқазанның бойлық (жеңдік, ағызу) резекциясын лапароскопиялық жолмен Ру бойынша гастрошунттауға немесе шағын гастрошунттауға аудару мүмкіндігі. 8. Лапароскопиялық жолмен мини-гастрошунтингті Ру бойынша гастрошунтингке ауыстыру мүмкіндігі. 9. Жіңішке ішектің жалпы циклінің дистализациясымен (қысқаруымен) проксимальды гастрошунтингті аудару мүмкіндігі. 10. SADl'S-ке асқазанның бойлық жең резекциясын қолмен бір анастомозды гастродуоденоанастомозбен лапароскопиялық аудару дағдылары. Білімдер: 1. Қайталанатын бариатриялық және метаболикалық операциялардың жіктелуін білу. 2. Тексеру операцияларын білу. 3. Конверсиялық операцияларды білу. 4. Кері операцияларды білу. 5. Қайта операциядан кейін операциядан кейінгі емдеу әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бариатриялық және метаболикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.		

Дағды 1: Бариатриялық және метаболикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургтар дәрігерлерінің пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және үйлесімді және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Пациенттерге бариатриялық және метаболикалық хирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	Машықтар: 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге бариатриялық және метаболикалық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
		Білімдер: 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
		Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Бариатриялық және метаболикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау.

		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Машықтар:
		1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер

26. Кәсіптің карточкасы «Жалпы хирург дәрігер »:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-002		
Кәсіптің атауы:	Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел емдеу әдісін талап ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәулік бойы стационар жағдайында амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Диагностикалық және емдеу қызметтері шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету. 3. Жалпы хирург дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жалпы хирургтар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жалпы хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Тәулік бойы стационар жағдайында амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау және			

емдеу.	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда сирек хирургиялық патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер: 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында танылған хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда сирек хирургиялық патологиясы бар науқастарды емдеу.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.

	Білімдер: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 3: Стационар жағдайында сирек хирургиялық патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар: 1. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайларда нәтижелерді талдау және жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. Білімдер: 1. Хирургиядағы сирек патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикалауды білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізудің мақсаты мен техникасына көрсеткіштерді білу. 3. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу. 4. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА және басқа құжаттарды білу. 5. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында танылған хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 4: Стационар жағдайында сирек хирургиялық патологиясы бар пациенттерді емдеу.	Машықтар: 1. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Тәулік бойғы стационар жағдайында хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары. Білімдер: 1. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиядағы жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен техникасын білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Диагностикалық және емдеу қызметтері шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Жүргізілетін түзетулермен жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар: 1. Жүргізілетін іс-шараларды түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдердің алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді қарау дағдылары. 2. Хирургиядағы жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, диагностикалық процестерді рәсімдеу, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары. 4. Жылдық есеп беру дағдылары.

		Білімдер: 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдерге көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу. 2. Хирургиядағы диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу. 3. Хирургияда диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу. 4. Хирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық құралдар мен жабдықтардың жұмыс принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Жүргізілетін емдеу әдістерін түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде.	Машықтар: 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларына көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді бағалау дағдылары. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациентке емдеудің оңтайлы әдісін таңдау. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізгеннен кейін пациенттің жай-күйін динамикалық бақылау дағдылары. 4. Жүргізілетін терапияны уақтылы түзету. 5. Жүргізілетін емдеу процесінде туындайтын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 6. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу іс-шараларынан кейін пациенттерді оңалту дағдылары. Білімдер: 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде хирургиядағы емдеудің негіздері мен принциптерін білу. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеудің негізгі әдістерін жүргізу техникасын білу. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу рәсімдерінің асқынуларын, техникалық сипатын және олармен күрес принциптерін білу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттердің ұзақ мерзімді мониторингін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Жалпы хирург дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.		

Дағды 1: Жалпы хирург дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жалпы хирургтардың дәрігерлері арасында тапсырмаларды бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында жалпы хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Жалпы хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Жалпы хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	Дағды 2: Пациенттерге хирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	Машықтар: 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жалпы хирургтардың дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Жалпы хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. Білімдер: 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Жалпы хирургтар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына жалпы хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.

		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Жалпы хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Машықтар:
		1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер:
		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург

	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
27. Кәсіптің карточкасы «Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Семіздік және метаболикалық патологиясы бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.			

Дағды 1: "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Бариатриялық және метаболикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласының медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.
		Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургиядағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		Білімдер:
		1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар:
	1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
	Білімдер:
	1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар:
	1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
	Білімдер:
	1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
28. Кәсіптің карточкасы «Онкологиялық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Онкологиялық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, онкологиялық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Онкологиялық хирургия"мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:
		1. "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Онкологиялық хирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың сәтті трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Онкологиялық хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Онкологиялық хирургия"мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар:
	1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
	Білімдер:
	1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар:
	1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
	Білімдер:
	1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург	
29. Кәсіптің карточкасы «Абдоминалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-001		
Кәсіптің атауы:	Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, абдоминалды хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Абдоминалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Абдоминалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:
		1. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына абдоминалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.
		Білімдер:
		1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Абдоминалды хирургия практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Абдоминалды хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар:
	1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында абдоминалды хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Абдоминалды хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
	Білімдер:
	1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар:
	1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
	Білімдер:
	1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
30. Кәсіптің карточкасы «Колопроктолог хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-006		
Кәсіптің атауы:	Колопроктолог хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктолог хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, колопроктология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Колопроктология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Колопроктология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Колопроктология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Колопроктология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:
		1. "Колопроктология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Колопроктология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Колопроктология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Колопроктолог дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау.
		Білімдер:
		1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Колопроктологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Колоректалды хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: "Колопроктология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу. Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар:
	1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін өзірлеу мақсатында колоректалды хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Колоректалды хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
	Білімдер:
	1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар:
	1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
	Білімдер:
	1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург	
7	Онкологиялық хирург дәрігер		
31. Кәсіптің карточкасы «Жалпы хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-002		
Кәсіптің атауы:	Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОКР:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел емдеу әдісін талап ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, жалпы хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:
		1. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жалпы хирургия"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына жалпы хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.
		Білімдер:
		1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Жалпы хирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.
		Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жалпы хирургиядағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында жалпы хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Жалпы хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.

		Білімдер:
		1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер:
		1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөл. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер

	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
	32. Кәсіптің карточкасы «Торакалды хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-003		
Кәсіптің атауы:	Торакалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Торакалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, торакалды хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Торакалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Торакалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.			

Дағды 1: "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына торакалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Торакалды хирургия практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Торакалды хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды өзірлеу.	Машықтар:
		1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік өзірлемелерді өзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды өзірлеуге қатысу.
		Білімдер:
		1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды өзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар:
		1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды өзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.

Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.		Білімдер:
		1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар:
		1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер:
		1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалдық хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург
	7	Онкологиялық хирург дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

33. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

34. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі "Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі
Жоба жетекшісі:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

35. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 01.12.2023 ж.

36. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 29.11.2023 ж.

37. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 17.12.2023 ж.

38. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 1, 2023 ж.

39. Болжалды қайта қарау күні: 30.11.2026 ж.